

ZEKER MET MEER MUZIEKERVARINGEN

AUTEUR: THEA VUIK
FOTO: MANUEL NÄGELI

Hoe krijg je meer muziek in de klas als een docent zich niet bekwaam voelt in het geven van een muzikles? Daar wist koningin Máxima als erevoorzitter van Stichting Méér Muziek in de Klas wel antwoord op te geven: 'We gaan eerst naar de pabo, want daar begint het!'

Fontys Hogeschool Kind en Educatie (FHKE) vroeg zo'n twee jaar geleden subsidie aan in het kader van de *Regeling Professionalisering Muziekonderwijs op pabo's*. Het doel van deze regeling is om het muziekonderwijs op de pabo zowel te verbeteren als duurzaam te verankeren, om zo het zelfvertrouwen van de toekomstige leerkracht op het gebied van muziekonderwijs te vergroten. De philharmonie zuidnederland is nu één van de vaste partners waarmee FHKE sinds schooljaar 2018-2019 samenwerkt.

FHKE heeft vestigingen in Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Venlo en in Veghel. Elk seizoen komen er meer dan 600 pabostudenten in aanraking met het educatieprogramma van philharmonie zuidnederland. Vanwaar die keuze voor een orkest? Suzanne Kratsborn, projectleider en docent muziek op FHKE: 'Zoals de naam al doet vermoeden, is dit hét orkest in Zuid-Nederland, bovendien heeft het mooie en goede educatievoorstellingen op haar repertoire staan. Onze gezamenlijke insteek is dat we de student door het extra aanbod vooral meer muzikale ervaringen willen laten opdoen, omdat ze - mede daardoor - ook hun muzikale vaardigheden vergroten. Didactiek zit in ons reguliere programma, muzikles krijgen ze toch al, alleen door deze impuls kunnen we veel meer effect sorteren.'

VAN ONTMOETEN NAAR VERDIEPEN

Maud Broeksteeg en Adeline van Campen, beide werkzaam voor de afdeling educatie van philharmonie zuidnederland, zijn inmiddels voor het tweede jaar verantwoordelijk voor deze samenwerking met FHKE. Het programma stoelt vooral op het bezoek aan (muzikale) voorstellingen.

Broeksteeg: 'In het 1e jaar maken studenten kennis met het grote orkest. Ze bezoeken een educatieve

voorstelling in de concertzaal. Daaraan voorafgaand krijgen ze een workshop waarin actief muziek maken, samenspelen en plezier in muziek krijgen voorop staat. Het 2e jaar gaat meer over ontmoeten: dan bezoeken de studenten een kleine ensemblevoorstelling op de scholen. Ze verdiepen zich in de diverse disciplines die vorm geven aan onze ensembleprojecten. Hoe werken muziek, drama, tekst en beeld samen om de sfeer van de voorstelling op de kinderen over te brengen? Tijdens het 3e jaar - mits ze voor een minor muziek gekozen hebben - is het de bedoeling dat ze zich meer verdiepen. We verzorgen een speciale studiedag, waar we de verbinding leggen met hun toekomstige werkveld. Hoe kunnen ze elementen van het symfonieorkest én de muzikale ervaring die hierbij hoort concreet maken tijdens hun stage op basisscholen. De studenten zitten aan het begin van de dag midden tussen de repeterende orkestleden, wat echt een bijzondere belevenis is', verzekert ze. 'Zo trechteren we als het ware ons educatieve programma van breed naar steeds smaller', vult van Campen aan.

Naast het traject dat FHKE met philharmonie zuidnederland vormgeeft, vinden er meer activiteiten plaats. Zo zijn er workshops stemvorming, die door gediplomeerde zangdocenten van Brabant Koor worden gegeven, ukelele lessen die door kunstencentra worden verzorgd, interdisciplinaire workshops van stichting Cultlab en werken studenten bij hun stage samen met de Academie voor Muziekeducatie (AME). Als de pabostudenten zijn afgestudeerd zijn ze op deze wijze muzikaal (meer) bekwame leerkrachten geworden.

Kratsborn: 'Dat studenten zich muzikaal zekerder gaan voelen, vormt een essentieel onderdeel van het programma; onze studenten durven bijvoorbeeld niet altijd te zingen voor de klas. We besteden hier aandacht aan door elke week te beginnen met gezamenlijk te zingen, om te ervaren dat het gezellig

”DOOR HEN MEER MUZIKALE ERVARINGEN OP TE LATEN DOEN WILLEN WE DE MUZIKALE VAARDIGHEDEN VAN PABOSTUDENTEN VERGROTEN”

is om te zingen en om een liedrepertoire op te bouwen. Zingen leer je door te zingen. Veel pabo's zijn meer gaan zingen met studenten en de aandacht voor zang blijkt een gemeenschappelijk punt in de aanpak van deze regeling. Daar was trouwens onze koningin ook heel stellig in: 'Een koor op elke pabo.'

DIRIGENT VOOR DE KLAS

Tevoren voelen de studenten van FHKE het soms als een verplichting om te komen, ondanks het enthousiasme van de docenten over de samenwerking met philharmonie zuidnederland. Maar als ze eenmaal zijn geweest zijn ze volgens Broeksteeg razend enthousiast. 'Dan willen ze dit heel graag met hun toekomstige leerlingen gaan doen.'

Van Campen: 'We bieden verschillende werkvormen aan. Het is dus niet alleen van: hoe doe je dat in de klas als je muzikles aan de leerlingen moet geven, maar ook zoiets als natuurlijk leiderschap komt aan de orde. Hoe zorg je in de klas dat leerlingen iets voor je doen? In hoeverre kleurt jouw stem, hoe dwing je een bepaalde sfeer af en hoe vertaal je dat naar situaties in de klas?'

Want... ook een dirigent kan geen dingen van de musici afdwingen door die per se te willen, maar wel door ze verantwoordelijkheid en vrijheid te geven. Op die manier hebben we het met hen op allerlei verschillende niveaus over muziek en spreekt het tot ieders verbeelding.' ●